RIKTLINJER

Riktlinjer för skolskjutsverksamheten

Fastställd av barn- och utbildningsnämnden
Framtagen av utbildnings- och arbetslivsförvaltningen
Datum 2010-09-01
Gäller 2010
Version 4

Region Gotland
Besöksadress Visborgsallén 19
Postadress SE-621 81 Visby
Telefon +46 (0)498 26 90 00
E-post regiongotland@gotland.se
Org nr 212000-0803
Webbplats www.gotland.se

Riktlinjer för skolskjutsverksamheten

Innehåll

SKOLSKJUTSAR 3
Skolskjuts är transport av elev i förskoleklass, grundskola och särskola till och från skolan 3
Styrdokument för skolskjutsverksamhet 3
Definitioner 3
Huvudskjutsar 3
Lokalskjutsar 3
Beställningsturer 3
Självskjuts 4
Ordinarie kollektivtrafik 4
Vem har rätt till skolskjuts 4
Förskoleklass och grundskola 4
Lång skolväg - Avståndet mellan hem och skola 4
En skolväg som bedöms som trafikfarlig 4
Behov av skolskjuts av särskilda skäl 4
Tillfällig skolskjuts 4
Förskoleverksamhet och fritidshem 5
Elevers rätt till skolskjuts när man valt annan kommunal skola alt fristående skola: 5
Elev med växelvis boende 5
Restid 5
Planering av skolskjuts 5
Utvärdera skolskjutsverksamheten 6
Ansvarsfördelning 6
Vägen mellan hemmet och hållplatsen samt vid hållplats och av- och påstigning av fordon 6
Under transporten 6
Vid skolan 6
Försäkringar 6
Säkerhet 6
Extra elever med på turen 6
Avvikelse från resplan 7
Övningar och utbildning 7
Information om elever 7
Bälten i buss 7
Ordningsregler 7
Olycks- och tillbudsrapportering 7
Snöhinder- och krisplan 7
Krav på fordon, utrustning och förare 7
Överklagan av beslut om skolskjuts 7
Information om skolskjutsverksamhet 8

SKOLSKJUTSAR

Skolskjuts är transport av elev i förskoleklass, grundskola och särskola till och från skolan.

Med skolskjutsning avses enligt Skolskjutsförordningens (1970:340) §1 ”sådan befordran av elev i grundskola, gymnasieskola eller motsvarande skola till eller från skolan som ordnas av det allmänna särskilt för ändamålet och ej är av tillfällig natur”.

Skollagen (2010:800) 32§ anger:
” Elever i grundskolan med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägen längd, trafikförhållande, elevens funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet.”
”Denna rätt gäller dock inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller går i annan kommuns grundskola.” ”I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen anordna skjuts i dessa fall.”
”Rätten till skolskjuts innebär inte att sådan skjuts måste anordnas från bostadsadressen till den plats där utbildningen bedrivs eller att skolskjutsningen måste anpassas till varje elevs skoltider. Det står kommunen fritt att organisera skolskjutsverksamheten på lämpligt sätt, dock med beaktande av trafikförhållanden och övriga i paragrafens angivna omständigheter. Eleverna kan t ex hänvisas till särskilda uppsamlingsplatser i hemmets respektive skolans närhet”.

Styrdokument för skolskjutsverksamhet

Skollagen (2010:800)
Förordningen om skolskjutsning SFS 1970:340 jämte ändringar
Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning, TSVFS 1988:17
Barn- och utbildningsnämndens beslut

Definitioner

Huvudskjutsar

Skjutsar till skolan på morgonen och från skolan på eftermiddagen där huvuddelen av eleverna åker. Huvudskjutsarna förutsätts ha viss kontinuitet från läsår till läsår och påverkas normalt inte av enskilda klassers ev schemaändringar. Huvudskjutsavtalen förlängs därför till kommande läsår under förutsättning att de inte sägs upp av endera parten.

Lokalskjutsar

Är sådana skjutsar som avser transport av elever till annan lokal där undervisning bedrivs (t ex hemkunskap, idrott)

Beställningsturer

Skjutsar inom skolverksamheten om vilka överenskommelse träffas för varje enskilt tillfälle, t ex utflykter, bad o dyl.

Självskjuts
Föräldrar kan under vissa omständigheter själv ordna skolskjutsning av eget barn till hållplats/ busstopp eller skola. Det innebär att förälder tar över det dagliga ansvaret för att eleven kommer till skolan mot en viss ersättning från kommunen. Eventuella avtal om självskjuts beslutas av koordinator med ansvar för skolskjuts enligt delegation av barn- och utbildningsnämnden. Ingen extra försäkring behövs eftersom den obligatoriska trafikförsäkringen även omfattar passagerare.

Ordinarie kollektivtrafik
Skolskjuts kan också ske i kollektivtrafikens ordinarie linjetrafik. Elever som erbjuds skolskjuts med ordinarie kollektivtrafik erhåller färdbevis (bussiga kortet). Regler för färdbevis finns i ”Tillämpningsföreskrifter för avgiftsbefrielse i kollektivtrafiken för ungdomar”

Vem har rätt till skolskjuts
Förskoleklass och grundskola
Skolskjuts erbjuds elever i förskoleklass och grundskola i de fall eleven har:

Lång skolväg - Avståndet mellan hem och skola
För att en elev ska erbjudas skolskjuts skall närmaste vägen från hemmet till skolan vara minst:
Avstånd till skolan Förskoleklass – åk 3: 2 km
åk 4-9: 3 km
Om ovanstående kriterier är uppfyllda gäller Avstånd till busstopp
Förskoleklass – åk 6: 2 km
åk 7-9: 3 km

En skolväg som bedöms som trafikfarlig
Säkerhetsfrågor och problem gällande elevens väg mellan hemmet och hållplatsen/-busstopp löses i första hand i samråd mellan koordinator med ansvar för skolskjutsar, förälder och entreprenör. Planering av turer så att hållplats/busstop har en tillfredsställande säkerhet sker i samråd mellan koordinator med ansvar för skolskjutsar entreprenör/förare och föräldrar samt vid behov tekniska nämnden, polis och väghållare. Trafikmiljöer där fordon och barn vistas innebär alltid risker, men vissa trafikmiljöer är förbundna med större risker än andra och därför ska vägas in vid bedömning av huruvida elev ska beviljas skolskjuts.

Behov av skolskjuts av särskilda skäl
Skolskjuts av särskilda skäl kan beviljas, på grund av trafikförhållanden, medicinska skäl eller andra särskilda omständigheter, till exempel ett varaktigt funktionshinder. Behovet av skolskjuts bedöms utifrån en helhetsbedömning och efter individuell prövning i varje enskilt fall. Funktionshinder/medicinska skäl ska styrkas med läkarintyg.

Tillfällig skolskjuts
En elev som på grund av skada eller sjukdom kan tillfälligt erhålla skolskjuts till och från skolan. Kommunens försäkring täcker dessa kostnader i de fall skadan beror på olycksfall. I dessa fall skall Försäkringsbolaget alltid kontaktas. Skadeanmälan finns på skolsköterskans expedition.

Förskoleverksamhet och fritidshem
Kommunen är inte skyldig att ordna skjuts till eller från förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg eller fritidshem. Det innebär att en elev som åker skolskjuts till skolan och på eftermiddagen vistas på ett fritidshem i anslutning till skolan inte är berättigad till skjuts från fritidshemmet till bostaden.

Elevers rätt till skolskjuts när man valt annan kommunal skola alt fristående skola:
I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall. Skollag 10 kap 32 §.

Elev med växelvis boende
I de fall barnet bor växelvis hos båda vårdnadshavarna inom en och samma kommun, skall behovet av skolskjuts prövas från båda vårdnadshavarnas adresser, om det är frågan om växelvis boende enligt fast arrangemang förankrat i lagstiftningen.
Kommunen anvisar i första hand skjuts med ordinarie skolskjuts- kollektivtrafik. Normal reglering av väntetid och busstid tillämpas inte för adress utanför skolans normala upptagningsområde.

Restid
Restiden i fordon till respektive från skolan skall vara högst 60 min för elever i förskoleklass till årskurs 9. Restiden skall endast i undantagsfall överstiga 60 minuter. Målsättningen är att väntetiden före hemfärd från skolan efter skoldagens slut inte ska vara längre än 60 minuter. Som skoldagens slut räknas den sluttid som skolan angivit i sina ramtider. Skolan ansvarar för tillsynen.

Planering av skolskjuts
Regionen ansvarar för att skolskjutsverksamheten planeras så effektivt som möjligt. En effektiv planering kräver ett fungerande samarbete mellan Regionen och berörda entreprenörer. Koordinator med ansvar för skolskjuts enligt delegation av barn- och utbildningsnämnden är ansvarig för planering och utvärdering av skolans skolskjutsverksamhet enligt delegationsordningen (Punkt D 1.6 och D 1.7)

Regionen upprättar skolskjutsturer. Vid förändringar av större varaktig art (ex flyttning) är det föräldrarnas ansvar att meddela regionen som ansvarig för skolskjutsplanering som meddelar entreprenören.

Kommunen ska:
- Avgöra vilka elever som ska beviljas skolskjuts
- Utarbeta förslag till trafiklösningar, färdvägar och hållplatser.
- Upprätta elev- och turlistor
- Årligen genomföra inspektion av skolskjutsturer och hållplatser
- Informera skolskjutsentreprenör om elever som skall erbjudas upphandlad skolskjuts
- Informera entreprenör om skolans läsårstider, studiedagar samt respektive årskurs start- och sluttider.
- Informera föräldrar och elever om tidtabeller, hållplatser, ordningsregler och aktuella telefonnummer.
- Upprätta elevlistor som finns tillgängliga t ex i händelse av olycka.
- Upprätta ordningsregler och en övergripande krisplan

Tillsammans ska regionen och entreprenören sammanställa ett skolskjutsunderlag där skolskjutsberättigade elever placeras in på respektive tur och hållplats/busstopp

Utvärdera skolskjutsverksamheten
Medverka i planeringen av kommande läsårs skolskjuts

Ansvarsfördelning
Kommunen, aktuell skola, entreprenör, föräldrar och elev har alla del i ansvaret under resan mellan hemmet och skolan. En överenskommelse finns framtagen där ansvarsfördelning tydligt framgår. Överenskommelsen finns publicerad på hemsidan och i skolkataloger.

Vägen mellan hemmet och hållplatsen samt vid hållplats och av- och påstigning av fordon
Föräldrarna har ansvar för eleven på vägen mellan hemmet och hållplatsen/busstoppet.
Föräldrarna har ansvar för att eleven kommer i god tid till skolskjutshållplatsen. Viktig trafiksäkerhetsfråga!
Föräldrarna har till uppgift att se till att eleven följer överenskomna ordningsregler
Det är inte tillåtet för föraren att släppa på eller av elever på andra ställen än de fastställda skolskjutsstoppen.
Om eleven bor så att bussen kör en särskild sträcka för just denna elev skall föräldrarna meddelar entreprenören vid sjukdom eller vid annan tillfällig frånvaro.

Under transporten
Under transporten är det entreprenören och föraren som ansvarar för att gällande trafikbestämmelser och ordningsregler följs.
Föraren är skyldig att underrätta skolan om ordnings- eller säkerhetsproblem uppstår under transporten. Eventuella problem ska föraren/entreprenören lösa tillsammans med skolan

Vid skolan
När eleven anländer till skolan är det skolan som ansvarar för tillsyn och för att ordnings- och säkerhetsregler efterföljs. Detsamma gäller vid hemfärd efter skolans slut.
Vid hemfärd är det skolan som ansvarar för att eleverna passar uppgjorda avgångstider.

Försäkringar
Om en elev skadas vid en trafikolycka, eller får någon av sina tillhörigheter förstörda i samband med olyckan, täcks alla kostnader genom fordonets trafikförsäkring.

En elev som med avsikt skadar någonting på bussen är ersättningsskyldig gentemot entreprenören som har möjlighet att rikta skadeståndskrav mot eleven. När en elev oavsiktligt skadar någonting på bussen kan vårdnadshavarens hemförsäkring i vissa fall användas.

Säkerhet
Extra elever med på turen
En elev som normalt inte åker skolskjuts har kan ges möjlighet att åka med om det finns ledig plats på bussen. Föraren måste tillfrågas innan någon extra elev tas med på turen, intyg från förälder ska lämnas till föraren. Viktigt i händelse av en olycka.

Avvikelse från resplan
Om eleven vid enstaka tillfällen ska kliva av vid annan hållplats än anvisad ska intyg från föräldern lämnas till föraren

Övningar och utbildning
I samråd med entreprenörerna ska skolan svara för att eleverna undervisas i trafiksäkerhet och övas i hur de ska uppträda i händelse av en olycka. Skolan har ett ansvar för att informera eleverna om trafiksäkerhet.

Information om elever
I vissa fall kan det vara viktigt att entreprenören/ chauffören har fått information, från föräldrarna, gällande elevers sjukdom eller handikapp. Tystnadsplikt gäller om förhållande som rör elevers sjukdom, handikapp eller andra personliga förhållanden.

Bälten i buss
Alla fordon som används i skolskjutstrafik är utrustande med bälten på samtliga säten. Bälten ska användas under färd. Det är föraren som ansvarar för att bälten används. Föräldrar pratar med sina barn om vikten av att använda bälten.

Ordningsregler
Skolan ansvarar för att elever och föräldrar informeras om fastställda ordningsregler. Skolan ansvarar för ordning och säkerhet i samband med av och påstigning i skolan. Under färden är det chauffören som ansvarar för ordningen på bussen.

Olycks- och tillbudsrapportering
Entreprenören ska snarast rapportera olyckor och tillbud i samband med skolskjutsning till skolans rektor och förvaltningens ansvarige för skolskjutsar. Särskild rapportblankett skall användas.

Snöhinder- och krisplan
I den fastställda övergripande krisplanen anges hur man ska agerar vid snöhinder, försening eller annan ”onormal” händelse.

Krav på fordon, utrustning och förare
Regleras bl a i följande:
Förordningen om skolskjutsning (SFS 1970:340 medändringar to m 1992:1291.
Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjuts (TSVFS 1988:17 - 1988:21)
Kommunens kontraktsformulär

Överklagan av beslut om skolskjuts
Om elever och föräldrar inte är nöjda med det beslut som tagits gällande skolskjuts för eleven ska man i första hand ta kontakt med koordinator med ansvar för skolskjuts enligt delegation av barn- och utbildningsnämnden. Om begäran om skolskjuts avslås ska detta ske skriftligt och med hänvisning om hur överklagande ska ske. Eventuellt överklagande sker till förvaltningsrätt men inges till Barn- och utbildningsnämnden, Visborgsallé 19 inom tre veckor från det att beslutet kommit till sökandens kännedom.

Information om skolskjutsverksamhet

Önskas information om skolskjutsar och frågor av mer kommunövergripande karaktär kan man kontaktaföljande personer

Kontaktperson vid Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen: Koordinator tel 0498 – 269460

Kontaktpersoner vid Trafikavdelningen: Avdelningschef, tel 0498 - 269848